

6. Следніков Л.С. Методика розвитку координаційних здібностей дітей 6-7 років способом комбінованих рухливих ігор з елементами кросфіту Жиденко А.О. // Збірник наукових праць. Педагогіка й сучасні аспекти фізичного виховання : збірник наукових праць IV Міжнародної науково-практичної конференції (18–19 квітня 2018 року) / за заг. ред. Ю. О. Долинного. – Краматорськ : ДДМА, 2018. – 351 с.7

7. CrossFitKids – лучшая активность для школьника! [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://crossfitbanda.com/crossfit-kids-luchshaya-aktivnost-dlya-shkolnika/>

References

1. Alter A. Nezdolani. Pro zbilshennia kilkosti tekhnolohii, yakі pryzvodiat do zvykannia, i pro biznes, yakі trymaie na nachku / Adam Alter; per. z anhl. O. Babushko. – Kyiv: Fors Ukraina, 2017. – 352s.

2. Krutsevych T.Iu. Kontrol u fizychnomu vykhovanni ditei, pidlitkiv i molodi. Posibnyk. / T.Iu. Krutsevych, M.I. Vorobiov, H.V. Bezverkhnia. – K.: Olimpiiska literatura, 2011. – 224s.

3. Maksymova O.O. Navchannia i vykhovannia ditei doshkilnoho i molodshoho shkilnoho viku: aktualni pytannia teorii i metodyky / za zah. red. O. O. Maksymovoi, M. A. Fedorovoi. – Zhytomyr: FOP Levkovets, 2016. – U 2-kh ch. – Ch. I. – 216 s.

4. Mykytiuk O.M., Danylchenko S.I. Anatomico-fiziologichni osoblyvosti ditei molodshoho shkilnoho viku // Medyko-biologichni osnovy fizychnoho vykhovannia u shkoli. – 2003. – №1. – S. 31–39.

5. Sliednikov L.S., Zhydenko A.O. Pokrashchennia stanu zdorovia shkolariv za dopomohoiu kombinovanykh rukhlyvykh ihor z elementamy krosfitu / Suchasni dosiahnennia sportyvnoi medytsyny, fizychnoi reabilitatsii, fizychnoho vykhovannia ta valeolohii – 2018. – S. 125-126. // XIX Mizhnarodna naukovo-praktychna konferentsiia. Odesa, 4-5 zhovtnia 2018 / Materialy konferentsi. – Odesa: POLIHRAF, 2018 – 188 s.

6. Sliednikov L.S. Metodyka rozvytku koordynatsiinykh zdibnostei ditei 6-7 rokov sposobom kombinovanykh rukhlyvykh ihor z elementamy krosfitu Zhydenko A.O. // Zbirnyk naukovykh prats. Pedagogika y suchasni aspekty fizychnoho vykhovannia : zbirnyk naukovykh prats IV Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii (18–19 kvitnia 2018 roku) / za zah. red. Yu. O. Dolynnoho. – Kramatorsk : DDMA, 2018. – 351 s.7

7. CrossFitKids – luchshaia aktivnost dlia shkolnyka! [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupa: <https://tsrossfitbanda.tsom/tsrossfit-kids-luchshaya-aktivnost-dlya-shkolnika/>

УДК 37.018.5:796.332-053.66

Собко С. Г., Собко Н. Г.

Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка,
м. Кропивницький

КОНТРОЛЬ ТЕХНІЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ УЧНІВ 11-12 РОКІВ СІЛЬСЬКОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ ФУТБОЛУ

Аналіз нормативно-правових документів, Договору між Федерацією футболу України та Міністерством освіти і науки України щодо підтримки і розвитку шкільного футболу, вказує на необхідність використання комплексів контрольних тестів на уроках футболу, зокрема, у напрямку технічної підготовленості.

Відсутність єдиних критеріїв щодо її оцінювання на уроках футболу сільських шкіл дозволила обрати спеціально підібрані тести (вкидання м'яча із-за голови, жонгливання, удари на точність), а також розроблені і адаптовані нами до використання у практичній діяльності (ведення м'яча, обвід з ударом у ворота).

Проведене педагогічне тестування та отримані індивідуальні величини кожного досліджуваного, що оброблялись за допомогою методів математичної статистики, в результаті чого визначені середньогрупові показники технічної підготовленості учнів.

Розроблені власні оціночні шкали, що дозволили визначити рівень технічної підготовленості учнів 11-12 років сільської школи на уроках футболу, який, в більшості випадків, знаходиться в межах середнього рівня.

Ключові слова: учні, підготовленість, школа, урок, футбол.

Собко С.Г., Собко Н.Г. Контроль технической подготовленности учеников 11-12 лет сельской школы на уроках футбола. *Анализ нормативно-правовых документов, Договора между Федерацией футбола Украины и Министерством образования и науки Украины по поддержке и развитию школьного футбола, указывает на необходимость использования комплексов контрольных тестов на уроках футбола, в частности, в направлении технической подготовленности.*

Отсутствие единых критериев ее оценки на уроках футбола сельских школ позволило подобрать специальные тесты (вбрасывания мяча из-за головы, жонглирование, удары на точность), а также разработанные и адаптированные нами к использованию в практической деятельности (ведение мяча, обводка с ударом в ворота).

Проведено педагогическое тестирование и получены индивидуальные величины каждого исследуемого, что обрабатывались с помощью методов математической статистики, в результате чего определены среднегрупповые показатели технической подготовленности учащихся.

Разработанные собственные оценочные шкалы позволили определить уровень технической подготовленности учащихся 11-12 лет сельской школы на уроках футбола, который, в большинстве случаев, находился в пределах среднего уровня.

Ключевые слова: ученики, подготовленность, школа, урок, футбол.

Sobko S., Sobko N. Control of technical preparedness of pupils of 11-12 years of rural school at football lessons.

The study and improvement of the theory and methodology of control at football lessons can be considered one of the most urgent scientific and practical problems of physical education of schoolchildren, because the control apparatus, namely: methodology, complexes of control tests, the mechanism for assessing students' condition and the preparation of methodological recommendations, - needs further improvement.

It is at the age of 11-12 that the greatest growth in the development of speed, strength, dexterity, laying the foundations of technology and tactics, is formed sports character, which became an impetus in the choice of the researched contingent.

We did not find special literature in the list of available, which would be related to the control of the types of training at football lessons of rural school students, in particular technical, confirmed the relevance of the chosen research direction.

The analysis of regulatory documents, the Agreement between the Football Federation of Ukraine and the Ministry of Education and Science of Ukraine on the support and development of school football, points to the need to use a set of control tests, the results of which will be indicators of the effectiveness of the activities of physical education teachers in working with students at football lessons, in particular, in the direction of technical readiness.

The lack of uniform criteria for evaluating it at football lessons of rural general schools has allowed us to choose specially selected tests (kicking the ball out of the head, juggling, striking for accuracy), and also developed and adapted by us for use in practice (ball driving, deflection with a shot at the goal).

Pedagogical testing was conducted on the tests we selected and the individual values of each subject were obtained. Subsequently, they were processed using methods of mathematical statistics, which resulted in the determined average group performance of students' technical preparedness.

We developed our own assessment scales, which allowed for each of our tests to determine the level of technical preparedness (individual and group) for students of 11-12 years of rural school at football lessons, which in most cases was in the middle level.

Key words: students, preparation, school, lesson, football.

Постановка проблеми. Підписаний у 2001 р. Договір між Федерацією футболу України та Міністерством освіти і науки України про співробітництво із метою підтримки і розвитку шкільного футболу, нещодавно був пролонгований до 2020 року [3]. Це накладає певні зобов'язання на учасників педагогічного процесу, зокрема на вчителів загальноосвітніх шкіл, у розрізі технічної підготовленості учнівського колективу.

Віковий діапазон 11-12 років був обраний нами не даремно, адже з точки зору спортивної підготовки, він є вирішальним. Саме в цей період досягається найбільший приріст у розвитку швидкості, сили, спритності, закладаються основи техніки і тактики, формується спортивний характер [5].

Аналіз останніх джерел і публікацій. Питання, пов'язані з використанням футболу у фізичному вихованні школярів, вивчали Віхров К.Л., 2002; Дулібський А.В., 2003; Шаленко В.В., 2005; Васильчук А.Г., 2007; Костюкевич В.М., 2006; Маляр Є., 2007; Сіренко Р.Р., 2008 та інші.

На даний час багато вітчизняних науковців (Васьков Ю.В., Віхров К.Л., Васильчук А.Г., Дмитренко К.О., Зінченко О.О., Пашков І.М., Перевозник В.І., Попов А.В., Столітенко Є.В., Ткаченко В.Т. Фалес Й.Г. та інші) у своїх працях висвітлюють аспекти щодо впровадження і побудови уроків футболу в загальноосвітній школі.

Комплексний контроль – одна з найважливіших ланок (підсистем) системи управління підготовкою не тільки спортсменів, але й дітей, що займаються фізичними вправами на уроках фізичної культури в загальноосвітніх школах [10].

Разом з тим, методологія, комплекси контрольних тестів, механізм оцінки стану учнів та підготовка рекомендацій, що і складає апарат контролю, потребує подальшого вдосконалення. Тому вивчення та вдосконалення теорії і методики контролю на уроках футболу можна вважати однією з найактуальніших науково-практичних проблем фізичного виховання школярів, що займаються футболом [4].

Виходячи з окресленого, не знайдених нами робіт у переліку доступних, які б стосувались контролю видів підготовки на уроках футболу учнів сільських шкіл, обрана тема дослідження.

Завдання роботи:

1. Проаналізувати зміст обраних тестів та методику їх проведення.
2. Визначити індивідуальні та середньогрупові показники технічної підготовленості досліджуваного контингенту.
3. Розробити оціночні шкали та визначити рівень технічної підготовленості учнів 11-12 років сільської школи на уроках футболу.

Виклад основного матеріалу. Педагогічне дослідження проводилося на базі Комунального закладу "Олександрівська ЗШ I-III ступенів Долинської районної ради" та Комунального закладу "Долинська ЗШ I-III ступенів №4 Долинської районної ради" Кіровоградської області у квітні-травні 2018 року. В ньому брали участь 20 учнів 6 класів, віднесені до основної медичної групи (по 10 з кожного навчального закладу).

Аналіз існуючих підходів щодо оцінювання підготовленості учнівської молоді на уроках футболу дозволяє констатувати, що не існує єдиних критеріїв в даному напрямі. Так, пропонується ведення 30м з торканням м'яча не менше ніж три рази одним із вивчених способів на результат; удари по м'ячу одним із вивчених способів у гандбольні або вказану половину футбольних воріт з відстані 11м; жонгливання м'ячем правою і лівою ногами, стегном, головою без повторення однією ногою чи частиною тулуба на результат; ведення м'яча 9м по прямій (не менше ніж 2 торкання) при швидкому бігу одним із вивчених способів, здійснюючи удар з метою забити гол у зоні між 9 та 7м до гандбольних воріт, на результат (спроба зараховується, якщо м'яч потрапляє у ворота) [1; 7]; 4 спроби ведення м'яча одним із вивчених способів на швидкості [8].

Автори Андрій Дулібський та Богдан Виноградський у своїй роботі для визначення рівня техніко-тактичної підготовленості використовували спеціально підібрані та розроблені тести: ведення м'яча на 30м (фіксувався час з

мінімальною кількістю дотиків – 4); точність передач м'яча (ударів) на середню відстань, далеку відстань; точність передач м'яча (ударів) на середню та далеку відстань після обведення трьох стійок, комплексний тест "трикутник" [4]. Але слід зазначити, що дані тести були використані на уроках футболу в старших класах.

Аналіз літературних джерел з означеної проблеми [1; 4; 6; 7; 8] дозволив нам зупинитись на наступних контрольних вправах оцінки технічної підготовленості учнів 11-12 років сільської школи на уроках футболу.

Вкидання м'яча із-за голови руками на дальність виконувалось згідно правил гри у футбол (ноги нарізно, з положення кроку, з розбігу) у коридорі шириною 2м. М'яч, що впав за межами коридору, не зараховувався.

Ведення м'яча передбачалось виконувати на відстані 30м з високого старту будь-яким зручним способом з урахуванням часу. Обов'язковою умовою в даному тесті була вимога торкнутися м'яча на відстані не менше 8 раз. При визначенні такої умови ми керувалися не тільки швидкістю долання дистанції, але і якістю володіння м'ячем учнями. Так, попередньо, окрім загальноприйнятої техніки ведення м'яча, досліджувані контингент був ознайомлений з веденням м'яча кроковими ударними рухами. Відмінність такого ведення від "традиційного" полягає в тому, що перед тим, як поставити ногу на опору, учень наносить "легкий" удар по м'ячу передньою частиною стопи [2].

Жонглювання м'ячем дозволялося виконувати ногою, грудьми і головою в будь-якій послідовності. М'яч підкидався руками. Якщо було зроблено менше трьох дотиків, спроба вважалася такою, що не відбулася. На виконання вправи відводилося 3 спроби, краща з яких зараховувалася.

Удари по воротах на точність виконувались у задану половину воріт по нерухомому м'ячу з розбігу будь-яким зручним способом з відстані 11м. Перед початком тестування дозволявся один пробний удар. Контрольних ударів – 5.

Тест з обведенням 5-ти конусів з подальшим ударом у ворота передбачав 5 спроб. На початку тестування дозволялась одна пробна спроба. Контрольними були 2 спроби. Загальна відстань даного тесту складала 20м. Так, перший конус знаходився в 5м від лінії старту, а останній – в 11м від неї. Відстань між конусами становила 120см. Після обведення останнього конуса учні продовжували виконання ведення м'яча по прямій і з 9м наносили удар у ворота будь-яким зручним для них способом. Спроба вважалася завершеною, якщо м'яч потрапив у ворота. Рахувався час виконання від першого дотику до м'яча – до останнього (удару у ворота).

Отримані за спеціально підібраними та розробленими тестами результати індивідуальних показників технічної підготовленості учнів 11-12 років сільської школи на уроках футболу в подальшому оброблялись за допомогою методів математичної статистики. Одержані середньогрупові показники представлені в таблиці 1.

Таблиця 1

Показники тестування з технічної підготовленості учнів 11-12 років сільської школи на уроках футболу (n=20)

№ з/п	Показники	$M \pm \sigma$ m; V
1.	Ведення м'яча	$7 \pm 0,64$ 0,14; 2
2.	Вкидання м'яча із-за голови	$9,5 \pm 1,48$ 0,33; 15,6
3.	Удари на точність	$4 \pm 0,35$ 0,1; 8,8
4.	Обведення з ударом у ворота	$7,2 \pm 1,2$ 0,27; 16,7
5.	Жонглювання м'ячем	$10 \pm 4,6$ 0,9; 46

У тесті "Ведення мяча" результати розподілились наступним чином: більшість (55,0%) результатів знаходяться на середньому рівні; на достатньому і нижчому за середній рівні – відповідно 20,0% та 15,0%. Найменшим виявили відсоток результатів низького рівня (10,0%). Високого рівня результатів не спостерігаємо.

Найбільша кількість досліджуваних (12 осіб, що становить 60,0%) у тесті "Вкидання м'яча із-за голови" показали результати середнього рівня, 7 учнів (35,0%) мають нижчий за середній рівень прояву сили. Лише 1 особа (5,0%) показала високий рівень вказаної якості. Результатів низького і достатнього рівнів нами не відзначено.

У тесті, що характеризує точність (удари у ворота з 11м), нами не виявлено результатів нижчого за середній і достатнього рівнів; визначено 75,0% результатів середнього рівня, 15,0% – високого і 10,0% – низького.

Результати у тесті "Обведення з ударом у ворота" розподілились наступним чином: середнього рівня – 70,0%, нижчого за середній – 25,0%, низького рівня – 5,0%. Не відзначено достатнього і високого рівнів результатів.

Рівнева характеристика результатів тесту "Жонглювання м'ячем" наступна: середнього рівня – 12 учнів (60,0%), нижчого за середній і достатнього – по 4 (20,0%). Результатів низького та високого рівнів ми не виявили.

Висновки. 1. Проаналізовано зміст спеціально підібраних, адаптованих та розроблених тестів щодо контролю технічної підготовленості учнів 11-12 років сільської школи на уроках футболу. Методика спеціально підібраних тестів (вкидання м'яча із-за голови, жонглювання, удари на точність) достатньо описана в існуючих літературних джерелах; розроблені нами і адаптовані до використання тести (ведення м'яча, обвід з ударом у ворота) мають власну інтерпретацію щодо виконання.

2. Визначено індивідуальні показники технічної підготовленості досліджуваного контингенту. За допомогою методів математичної статистики також визначено середньогрупові показники тестування з технічної підготовленості учнів 11-12 років сільської школи на уроках футболу.

3. Побудовані по Гауссовій кривій за правилом трьох сигм, нами розроблені оціночні шкали кожного із обраних

тестів, що дозволили оцінити рівень технічної підготовленості учнів 11-12 років сільської школи на уроках футболу і визначити його як низький, нижчий за середній, середній, достатній, високий. По кожному з тестів більшість результатів знаходяться на середньому рівні.

Література

1. Віхров К.Л. Футбол у школі: Навчально-методичний посібник. / К.Л. Віхров. – К.: Комбі ЛТД, 2002. – 256 с.
2. Голомазов С.В. Теорія і методика футболу / С.В. Голомазов, Б.Г. Чирва // Том I. Техніка гри. М.: ТВТ Дивизион, 2008. – 476 с.
3. Договір між Федерацією футболу України та Міністерством освіти і науки України про введення третього уроку – уроку футболу в програму загальноосвітньої школи. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ffu.org.ua/ukr/ffu/projects/16131/>.
4. Дулібський А. Використання елементів комплексного контролю на уроках футболу в старших класах загальноосвітніх шкіл / А. Дулібський, Б. Виноградський // Практикум з футболу. – К.: Федерація футболу України. Науково-методичний (технічний) комітет, 2003. – С. 130 – 136.
5. Кузнецов А.А. Организационно-методическая структура учебно-тренировочного процесса в футбольной школе. II этап (11 – 12 лет) / А.А. Кузнецов. – М.: Олимпия, Человек, 2008. – 208 с.
6. Підготовка юних футболістів / А.Д. Леськів, А.Б. Дзюбановський, В.А. Левчук. – Тернопіль: "Астон", 2001. – 80 с.
7. Соломонко В.В. Футбол у школі: Навчальний посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. / В.В. Соломонко, Г.А. Лісенчук, О.В. Соломонко, В.О. Пилипенко. – К., 2014. – 296 с.
8. Столітенко Є.В. Фізичне виховання учнів 1-11 класів у процесі занять футболом. / Є.В. Столітенко. – К.: Баланс-Клуб, 2016. – 304 с.
9. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 2. / Б.М. Шиян. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. – 248 с.

References

1. Vixrov K.L. (2002). *Futbol u shkoli*. Kiev: Kombi LTD (in Ukrainian).
2. Golomazov, S.V., Chy`rva, B.G. (2008). *Teoriya y` metody`ka futbolu. Texny`ka y`gry*. Moscow: TVT Dy`vy`zy`on. (in Russian).
3. Dogovir mizh Federaciyeyu futbolu Ukrayiny` ta Ministerstvom osvity` i nauky` Ukrayiny` pro vvedennya tret`ogo uroku – uroku futbolu v programu zagal`noosvitn`oyi shkoly`. URL: <http://www.ffu.org.ua/ukr/ffu/projects/16131/>. (in Ukrainian).
4. Dulibs`ky`j, A., Vy`nogradskiy`j, B. (2003). *Vy`kory`stannya elementiv kompleksnogo kontrolyu na urokax futbolu v starshy`x klasax zagal`noosvitnix shkil: Prakty`kum z futbolu*. Kiev: Federaciya futbolu Ukrayiny`. Naukovo-metody`chny`j (texnichny`j) komitet. (in Ukrainian).
5. Kuznezov, A.A. (2008). *Organy`zacy`onno-metody`cheskaya struktura uchebno-treny`rovochnogo processa v futbol`noj shkole. II z`tap (11 – 12 let)*. Moscow: Oly`mpy`ya. (in Russian).
6. Les`kiv, A.D., Dzyubanovskiy`j, A.B., Levchuk, V.A. Pidgotovka yuny`x futbolistiv (2001). *Pidgotovka yuny`x futbolistiv*. Ternopil: Aston. (in Ukrainian).
7. Solomonko, V.V., Lisenchuk, G.A., Solomonko, O.V. et al. (2014). *Futbol u shkoli*.: Tutorial. - 2nd form, processing. and add. Kiev. (in Ukrainian).
8. Stolitenko, Ye.V. (2016) *Fizy`chne vy`hovannya uchniv 1-11 klasiv u procesi zanyat` futbolom*. Kiev: Balans-Klub. (in Ukrainian).
9. Shy`yan, B.M. (2001) *Teoriya i metody`ka fizy`chnogo vy`hovannya shkolyariv* (Vol. 2.). Ternopil: Navchal`na kny`ga – Bogdan. (in Ukrainian).

Сороколіт Н.С., Кухар М.М.

Львівський державний університет фізичної культури, м. Львів

МОНІТОРИНГ СТАНУ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ I – II КУРСІВ

Стаття присвячена проблемі збільшення рівня захворюваності серед студентської молоді. У статті проаналізовано стан здоров'я студентів педагогічного закладу вищої освіти. Мета дослідження – здійснити моніторинг та проаналізувати структуру захворюваності студентів I-II курсів закладів вищої освіти протягом 2013 –2017 рр. за даними актів медичних обстежень.

Дане дослідження дозволило проаналізувати розподіл студентів на медичні групи та висвітлити кількість студентів з відхиленнями у стані здоров'я, а також поширеність різних груп захворювань серед студентської молоді. Встановлено, що переважаюча кількість студентів, які скеровані до спеціальної медичної групи на I курсі мають офтальмологічні захворювання, а на II курсі – серцево-судинні захворювання дихальної системи. Виявлено тенденцію до зростання числа студентів віднесених до підготовчої медичної групи.

Ключові слова: фізичне виховання, здоров'я, захворюваність, студенти, медичні групи, акти медичних обстежень.

Сороколіт Н.С., Кухар М.М. Моніторинг стану здоров'я студентів I-II курсів. Стаття присвячена проблемі збільшення рівня захворюваності серед студентської молоді. У статті проаналізовано стан здоров'я студентів педагогічного закладу вищої освіти. Мета дослідження – здійснити моніторинг та проаналізувати структуру захворюваності студентів I-II курсів закладів вищої освіти протягом 2013 –2017 рр. за даними актів медичних обстежень.